

Aleksandri Sõnumid

November 2005

nr 11 (37)

+

Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimel.

Kristus on ülestõusnud!

Kui ma ei näe Jeesust oma ligimeses ja olukordades, siis ma ei näegi Teda ega saa Temast üldse aru. Ma palvetan ja paastun. Loen Pühakirja ja Isasid. Istun vaikselt, mõtiskledes jumalike asjade üle. Osalen õppetöös ja arutlustes.

Olen hakanud nägema nägemusi Jumalast, Jumalasünnitajast, inglitest ja pühadest. Kõnnin otsekui Taevas.

Aga kui ma ei näe Jeesust ligimeses ega olukordades, siis ma ei näe Teda ega saa Temast üldsegi aru.

Ma jutlustan Jeesusest, õpetan Teda inimestele. Kirjutan Temast. Joobun Temast. Armastan Teda. Olen rõõmus Temas.

Aga kui ma ei näe Jeesust oma ligimeses ega olukordades, siis ma ei näe Teda ega saa Temast aru.

Olen oma illusioonis ja petlikus vaimulikus võlus.

Ja olen ülbe ja kindel oma tees, kõigutada Jeesusel end ei lase. Ma tunnen ju oma Jumalat, Jeesust, kes on mu ligimeses ja kõiges, mis minuga juhtub.

Ma muutun nii targaks, et hakkan otsustama inimeste ja juhtumiste üle, nii targaks, et tean, milline iga inimene on ja miks miski asi juhtub ja mida see tähendab. Ma olen nii vördjalikult valgustatud, et näen ja tunnen kõik, ja miski pole ju mulle võimatu.

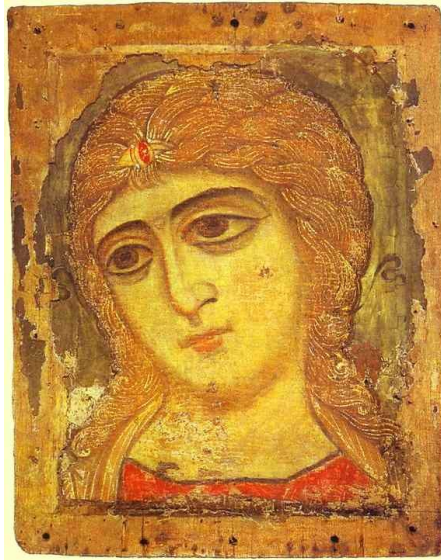
Ja ometi pole mul ei Jeesust ega midagi.

Aga ma olen Jeesusel, kes saab minust aru ja hoolib minust, mu mõtetest ja tegemistest. Ta on otsekui üks suur silm ja kõrv, kes jälgib mind eest ja tagant ja külgede pealt, ülevalt ja

alt. Ta paneb oma käe mu peale ja õnnistab mind, mis sellest, et
Teda ei tunne ja Temast üldsegi aru ei saa.

Orenti, preester
Tartu, XI 2005

Kõigepüham Jumalasünnitaja, päästa meid!

Peaimgel
XII saj

PÜHADE ELULOOD

PÜHA NEEVA ALEKSANDER

Austamispäev 23. november

Püha Aleksander oli Jaroslavi vürst, ja ta südant tõmbas Jumala juurde juba varasest noorusest saadik. Ta sai võitu rootslastest lahingus Neeva jõel 15. juulil 1240, miska võttis oma liignimeks *Neeva*. Selle sündmuse aegu ilmusid pühad Boriss ja Gleb ühele Aleksandri kindralitest ja lubasid nende suurele vürstile ja hõimlasele oma toetust.

Tatarlaste Kuldse Hordi hulgas keeldus ta ebajumalatele ohverdamast. Tatari khaan hindas Aleksandrit kõrgelt viimase tarkuse ning kehalise tugevuse ja ilu pärast. Vaga Aleksander ehitas palju kirikuid, ja pühendus määratule halastustööle. Püha Aleksander uinus igavese rahu sisse 43-aastaselt 14. novembril 1263. Tänapäev [23. november] on seotud vaga Aleksandri säilmete teisaldamisega Vladimiri linna.

Püha Neeva Aleksandri pealaul (4. lv)

Sa oled kui jumalakartlikust juurest tärganud kõigeausam võrse, oh õnnis Aleksander, sest sinus ilmutas Kristus meie maale jumalikku varandust, uut imeteotegijat, aulist ja Jumalale meelepärast; ja täna sinu mälestuseks usu ja armastusega kokku tulles ülistame meie psalmide ja lauludega rõõmustades Issandat, kes sulle tervekestegemise anni kinkis: Temalt aga palu päästet sellele linnale, ja lunastust kogu meie rahvale.

VAGA APOSTEL ANDREAS ESMAKUTSUTU

Austamispäev 30. november

Ta oli Joonas poeg ja Peetruse vend, sündis Betsaidas ja oli ametilt kalamees. Alguses oli ta Ristija Johannese õpilane, aga kui Johannes näitas talle Issandat Jeesust ja ütles: *Kuuletu Jumala Tallele* (Jh 1:36), siis jättis vaga Andreas oma esimese õpetaja ja järgnes Kristusele. Pärast seda tõi Andreas oma venna Peetruse Kristuse juurde. Pärast Püha Vaimu mahasaatmist, kes tuli paljude Kristuse esimeste apostlite peale, kuulutas vaga Andreas evangeeliumit Bütsantsis ja Traakias, siis Danuubiat ümbritsevates maades, Venemaal ja Musta mere äärsetel aladel, ning viimaks Kreekas ning Peloponnosel, kus ta kannatas Kristuse pärast. Bütsantsis seadis ta sealseks esimeseks piiskopiks ametisse vaga Stahhise. Kiievis pani ta püsti Kristuse risti ja prohveteeris vene rahvale kristlikku tulevikku. Traakias, Kreekas ja Peloponnosel tõi ta palju inimesi usule ning andis neile preestreid ja piiskoppe. Patruse linnas tegi ta Kristuse nimel palju imetegusid ja tõi paljusid Kristuse juurde, viimaste hulgas kuberner Aegeatuse abikaasa ja venna. Aegatus, kes muutus sellest maruvihaseks, pani Andraese piinapingile ja hiljem lõi ta risti. Olles risti peal veel elus, õpetas Kristuse apostel kristlasi, kes olid ümber risti kogunenud. Inimesed tahtsid ta ristilt maha võtta, aga Andreas ei lubanud. Lõppeks palvetas Andreas Jumala poole ja imeline valguskiirgus ümbritses teda. Valgus püsis pool tundi ja kui see kadus, andis Andreas oma hinge Jumala kätte. Nõnda siis lõpetas esmakutsutud apostel oma maapealse rännaku - esimene kaheteistkümne suure apostli seast, kes tuli Issanda tundmisele ja järgnes Talle. Vaga Andreas kannatas oma Kristuse pärast aastal 62. Tema säilmed viidi Konstantinoopolisse, hiljem viidi aga tema pea Rooma ja üks käsi Moskvasse.

[Tõlgitud teosest (v.a pealaul): **Püha Serbia Nikolai** (Velimirovič) 1986. The Prologue from Ochrid. Lives of the Saints and Homilies for Every Day in the Year. Part Four: October, November, December. Tr. Mother Maria. Birmingham: Lazaria Press, pp. 5; 8; 100.]

LUGEJA KIRJUTAB

Vend Serafim,
Tartu vangla

Esmaspäeval 6./19. sept. 2005

Möödunud on nädalavahetus ning uue nädala algus võimaldas mul alata taas enda päeva palvusega vangla pühakojas. Minu kirikusse jõudes ei olnud isa Orentit veel seal ning ma alustasin hommikuteenistuse lugemisega iseseisvalt. Kuid mõningate hetkede möödudes isa Orenti siiski saabus ja me saime jätkata palvetamist juba üheskoos. Ta jõudiski just õigel ajal: siis kui oli tarvis lugeda ekteeniat.

Mulle meeldib temaga palvetada. Olen märganud, kui hardalt ta toimetab kiriklikke talitusi: alates liturgiateenistusest kõige lihtsamate palveteenistusteni välja. Samuti väga austavat suhtumist meie Kiriku kallite pühakute ja üleüldse kogu Kiriku juurde kuuluva pühaduse suhtes. Tema kohta võiks öelda: tõeline Õigeusu hing.

Pärast hommikust palvust ja enne *kojutulemist* kirikust võisime omavahel hulk aega mõnusalt veel vestelda, nii et kambrisse jõudsin alles kella üheteistkümne paiku. Kuid möödusid mõned tunnid ja isa Orenti kutsus mind uuesti kirikusse: seekord juba õhtuteenistusele, pärast mida võisime veel veidikeseks maha istuda ja natuke juttu rääkida. Ta ütles, et kuna ta hetkel elab Annelinnas, mis jääb tema kogudusest tüki maad eemale, ei jõua ta sinna õhtul palvetama. Seetõttu kuluvad siinsed õhtuteenistused talle endalgi marjaks ära.

Aga selline on jumalariigi seadus, et kastes teisi saad kastetud ise.

Kui Jumal lubab, näeme jälle homme!

Teisipäeval 7./20. sept. 2005
Jumalaema Sünnimise eelpüha

Tänase päeva jooksul oli mul võimalik viibida kirikus taas kahel korral: kõigepealt hommikuteenistusel ning hiljem õhtuteenistuse. Mulle meeldivad need nädalapäevad, mil isa Orenti on tööl, kuna saan siis kirikusse ka õhtul ja üleüldse on palveteenistused koos vaimulikuga ju hoopis midagi enam, kui üksi olles.

Isa Orenti kasutas täna mõlema teenistuse ajal ka suitsutit, millega sain nüüd minagi teha tutvust veidi lähemalt. See toimib siis nõnda, et suitsuti põhja asetatakse hõõguv söetablett, mille peale pannakse tükk või paar viirukit, mis hakkab seal sulades levitama healõhnalist, aromaatselt suitsu...

Olgu mu palve kui viirukisuits Su palge ees, mu käte ülestõstmine kui õhtune ohver, - see kaunis õhtuteenistusel loetav palve kõlaski minu suu läbi täna õhtul ka meie vanglapühakoja palvesaalis - Issanda heldus on võrratu. Tema ülistamine ja teenimine on inimese jaoks suurimaks rõõmuks siin maa peal, sest see täidab teda igavese elu valgusega, Kristuse jumaliku armuga. Homme hommikul toimetab isa Orenti Jumalaema Sünnimise püha Liturgia. See püha on õigeusklikele väga tähendusrikas, kuna tähistab Evangeeliumi ajaloo algust: et Jumala Poeg võiks saada lihaks, oli esmalt vaja ette valmistada Tema Ema, Püha Neitsi...

OKTOOBRIKU KROONIKA 2005 AD*

Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimel.

- 15 oktoobril toimusid meie kirikus ja kiriku ümber talgutööd, laupäevak. Tööst võttis osa hulgaliselt koguduserahvast. Pesti puhtaks kõik alumise kiriku aknad, asendati puuduvad ja puruksvisatud aknaklaasid - ei jõutud küll kõike, sest katkiseid klaase on tõesti väga palju. Ja riisuti kokku enamus lehed ja pandi kilekottidesse. Järgneva kahe nädala jooksul muidugi visati oma kümme aknaruutu jälle puruks, nii et tuleb jälle otsast alustada. See mille päeval üles ehitad, see öösel maha kistakse.
- 31. oktoobril saime teada, et koguduse poolt taotletud domeen www.karlovakirik.ee sai registreeritud. Nüüd on meil siis varsti olemas oma kodulehekülg internetis, kus saame Jumala abiga Kristust kuulutada ja oma koguduse elu tutvustada. Ja oleme selle kaudu avalikumad ja rohkem teada inimestele.
- Et *Tartu Jumalaema Uinumise kirik* on endiselt remondis, viis kahel korral meie kirikus isa Rostislav läbi laulatust. Isa Rostislav on *Valga püha Issidori kiriku* esipreester ja abipreester *Jumalaema Uinumise kirikus*.
- On toimunud ka mitu juhatuse koosolekut, kus muidugi on põhiküsimuseks alumise kiriku küttesüsteem ja elektriarved, mida see katkine maagaasi küttesüsteem on kogudusele tekitanud. Nimelt on küttesüsteem juba mitmendat kuud katki, viga tekkis juba peaaegu kohe peale paigaldamist, mil üks firma lõhkus kogemata ühe maaaluse toru, kuhu sattus prahti, mis omakorda on lõhkunud süsteemi. Arutatud on ka uue aia paigaldamist ja sponsorite leidmise tarvidust.

* *Oktoobrikuu kroonika pani kirja meie koguduse preester isa Orenti*

TEATED

- **Templipüha**

23. november, s.o kolmapäev, on meie *Aleksandrite kiriku* alumise kiriku templipüha-päev, ja nõnda siis tähtis sündmus meie koguduseelus. Teisipäeva õhtul, 22. kuupäeval, toimub koguõine jumalateenistus, ja järgmise päeva hommikul algab kell 9.00 väikene veepühitsus, millele järgneb kell 10.00 Liturgia.

- **Koguduseelust***

Alljärgnev seletav teadaandmine on ajendatud pisukesest väaritimõistmisest, mis puudutab meie *Aleksandrite koguduse* töid ja toimetusi.

Teatavasti on iga koguduse juures terve rida suuri ja väikeseid tegemisi, mis on muuhulgas vajalikud koguduse rahulikuks eksisteerimiseks ja püsimiseks. Selleks, et need tööd tõepoolest ka tehtud saaks, on olemas teatav kogudusesisene tööjaotus.

Ja nii on näiteks meie koguduses üks kindel inimene, kes teeb pühapäevakooli; üks meie koguduseinimene hoolitseb prosforate küpsetamise eest; neli inimest meie kogudusest vastutavad koguduse häälekandja *Aleksandri Sõnumite* ilmutamise eest; üks konkreetne inimene seisab hea, et oleks olemas liturgia pühitsemiseks vajaminev vein jne, jne. Kui nüüd mõni neist inimestest ühel või teisel põhjusel ei saa oma ülesannet ajutiselt täita, siis annab ta sellest preestrile teada, ja organiseerib (koos preestriga) kellegi enda asemele. Eks juhtub sedagi, et vahel jääb omavaheline kommunikatsioon napiks, ja asjad jäävad tegemata, ning mõnikord ei jätku hoolimist, ja asjad jäävad tegemata. Aga Jumala abiga võetakse end ühel hetkel kokku, ja kõik sujub taas, kusjuures koguduse toetaval suhtumisel ei ole sugugi väike osa.

Mõnevõrra keerulisem - ja kindlasti palju raskem täita - on töödega, mida ei ole keegi koguduseliikmetest konkreetselt enda peale võtnud. Nõnda siis lasuvad need tegemised *kogu* koguduse peal. See tähendab, et *kogu* kogudusel on preestri õnnistus sellisteks toimetusteks, ja selliste tööde tegemine või mittetegemine näitab *kogu* koguduse hoolimist või mittehoolimist.

Ja nii ei ole näiteks meie *Aleksandrite kogudusel* koorijuhatajat ehk regentit, mis ka iga kliirosel lauljal tuleb teenistuse kokkuseadmise ja laulmisega hakkama saada, vahel lauluproovi teha, noote paljundada, uusi lauljaid järje peale aidata jne, jne. Kuid kes seda kõike ka ei tee - ükski neist ei ole regent. See aga ei tähenda, et koguduse lauljatel ei oleks preestri õnnistust vastavate nn lauluasjadega tegelemiseks - vastupidi, õnnistus on olemas, ütleb isa Orenti, lihtsalt ühte kindlat vastutajat inimest ei ole, seda põhjusel, et keegi ei ole soovinud regenti-ametit enda peale võtta - koguduse laulu kõlamine jumalateenistuste aegu (ja ka väljaspool teenistusi) on *kogu* koguduse südametunnistuse asi. Niisamuti ei ole nt praegu meie koguduses ühtegi kindlat inimest vastutamaks kiriku ja teenistusse puutuvate asjade kordaseadmise eest enne ja pärast jumalateenistust. Taas: tegemist on toimetamistega, mille sujumise eest tuleb hoolt kanda *kogu* kogudusel. Ja nii lasub *kogu* koguduse, mitte ühe konkreetse inimese peal õnnistus ning vastutus kirik puhtana hoida ja jumalateenistusteks ette valmistada, mis omakorda tähendab, et iga kirikuline võib võimaluse korral aegsasti kas enne teenistuse algust - või teenistuse välisel ajal - kirikusse tulla, et aidata kiriku teenistuseks valmisseadmisel ja teenistusjärgsel koristamisel. Muidugi oleks ütlemata armas, kui koguduseliikmed ühtlasi oma sellealast abist üksteisele ka teada annaksid, kuid päris kindlasti ei ole selline teavitamine ainult ühe konkreetse inimese ülesanne, mis ka päris kindlasti ei ole mõtet ühelegi konkreetsele koguduseliikmele oma pretensioone esitada, kui mõni asi tegemata on jäänud ja/või kui mõnel pühapäeval on *kogu* kogudus kõige eest hoolitsemise vaid ühe inimese õlule jätnud, sest nagu öeldud: selles vallas toimuva eest ei vastuta meie koguduses mitte üks kindel inimene, vaid *kogu* kogudus. Ja selliseid töid, mis ei jää vaid ühe inimese vastutusalasse, vaid lasuvad *kogu* koguduse peal, on meie *Aleksandrite koguduses* veel mitmeid ja mitmeid.

Nõnda siis, armas koguduserahvas, *kogu* kogudusel on õnnistus evida armastavat silma ja õrna südant meie koguduseelu korraldamisel. Ja kui

keegi on valmis mõne asja eest koguduses hea seisma, mõne töö enda kanda võtma, mõne viljaka ideega toetama, siis pöördugu ta ilmtingimata lähema ja täpsema teabe saamiseks meie lahke isa Orenti poole, kes

oma aruka nõuandmisega ja õnnistusega on küll alati ja kõigiti abiks
igaihele tema poole pöördunute seast.

Tänu Jumalale kõige eest.

*Kirjutatud isa Orenti õnnistusel

P A L J U A A S T A I D !

N i m e p ä e v a l a p s e d :

- 07.11 Tavrion Taavi Muru
- 08.11 Michael Zeisik
- 11.11 Viktor Böstrov
- 16.11 Mattheus Mait Sikk
- 21.11 Maria Anneli Väljaru
- 21.11 Maria Maare-Marika Heinsoo
- 24.11 Katarina Katrin Portnov
- 24.11 Katariina Maia Punak
- 24.11 Katariina Kersti Teder
- 24.11 Katariina Triin Ploom
- 24.11 Katarina Ilme Varrik
- 30.11 Andreas Müller

S ü n n i p ä e v a l a p s e d :

- 08.11 Saalomon Siim Kala
- 08.11 Ester Ene Saar
- 11.11 Magdaleena Linda Mägi
- 20.11 Nikolai Lind
- 25.11 Siina Telvar
- 26.11 Hanna Liivi Lang
- 27.11 Allan Pilvet

+

NOVEMBRIKUU JUMALATEENISTUSED

EAÕK Tartu pühade Aleksandrite kirikus

<p>5.11, <i>laupäev</i></p>	<p><u>17.00</u> Koguõine jumalateenistus</p>	<p>Märter Galaktion ja tema naine Episteme (3.s). Apostlid Patrobos, Hermas, Linus, Gaius ja Philologos 70st (1.s). Novgorodi peapiiskop Joonas (1470)</p>
<p>6.11, <i>pühapäev</i> 3. lauluviis</p>	<p><u>10.00</u> LITURGIA</p>	<p>20. NELIPÜHIJÄRGN E PÜHAPÄEV (Lk 7). Vaga Paulus Usutunnistaja, Konstantinoopoli peapiiskop (350). Vaga Sitsiilia Luukas (800-820). Vaga Varlaam Novgorodist (1192)</p>
<p>8.11, <i>teisipäev</i></p>	<p><u>9.00</u> LITURGIA</p>	<p>Peaingel Miikaeli ja kõigi ihuta vägede peaingel Gabrieli, Rafaeli, Urilei, Salatieli, Jegudieli, Barahieli ja Jeremieli austamispäev</p>
<p>12.11, <i>laupäev</i></p>	<p><u>17.00</u> Koguõine jumalateenistus</p>	<p>Vaga Johannes Armuline, Aleksandria patriarh (619). Vaga Siinai Niilos Paastuja</p>

		(5.s). Vaga Aatose mäe Niilos (1651)
13.11, <i>pühapäev</i> 4. lauluviis	<u>10.00</u> LITURGIA	21.NELIPÜHIJÄRGNE PÜHAPÄEV (Lk 8). Vaga Johannes Kuldsuu, Konstantinoopoli peapiiskop (407)
JÕULUPAAST 15.11 - 24.12		
19.11, <i>laupäev</i> <i>kala, vein</i>	<u>17.00</u> Koguõine jumalateenistus	Prohvet Obadja (9. s eKr). Kaisarea märter Barlaam Kappadookiast (u 304). Vaga Egbert, Yorki peapiiskop (766). Vaga Filaret, Moskva metropoliit (1867). Uusmärter Elias Fondaminsky (Prantsusmaa, 1942)
20.11, <i>pühapäev</i> 5. lauluviis <i>kala, vein</i>	<u>10.00</u> LITURGIA <u>17.00</u> Koguõine jumalateenistus	22.NELIPÜHIJÄRGNE PÜHAPÄEV (Lk 9). Kõigepühama Jumalasünnitaja templisseviimise eelpüha. Vaga Proklos, Konstantinoopoli peapiiskop (446-447). Püha Edmund, kuningas ja märter (869)
21.11,	<u>9.00</u>	KÕIGEPÜHAMA

<i>esmaspäev kala, vein</i>	LITURGIA	JUMALASÜNNITAJA TEMPLISSEVIIMISE PÜHA
22.11, <i>teisipäev vein</i>	<u>17.00</u> Koguõine jumalateenistus	Kõigepühama Jumalasünnitaja templisseviimise järelpäha. Apostlid Filemon ja Arhippos 70st apostlist, Filemoni naine ja apostlisarnane märter Apphia, ja vaga Pauluse õpilane Onessimos (1.s). Märtrid Citsiilia, Valerianus, Tiburtius ja Maksimus Roomast (u 230)
23.11, <i>kolmapäev</i>	<u>9.00</u> Väike veepühitsus <u>10.00</u> LITURGIA ristikäiguga	Kõigepühama Jumalasünnitaja templisseviimise järelpäha. VAGA NEEVA ALEKSANDER (1263). Vaga Gregorius, Argentiina piiskop (6.- 7.s). Vaga Mitrofan (skeemanimega Makari), Voroneži piiskop (1703)
26.11, <i>laupäev kala, vein</i>	<u>17.00</u> Koguõine jumalateenistus	Vaga Paflagoonia Stilianos, laste kaitsja (4.-6. s). Vaga siinai Akaatsios (7.s). Vaga

		Innokenti, esimene Irkutski piiskop (1731)
27.11, <i>pühapäev</i> 6. lauluviis <i>kala, vein</i>	<u>10.00</u> LITURGIA	23.NELIPÜHIJÄRGNE PÜHAPÄEV (Lk 13). Suurmärter Jaakobus Pärslane (421). Vaga Fergal Salzburgist (784). Vaga Siinai (ja Aatose mäe) Gregorios (1346)

- Koguduse vaimulik: **PREESTER ORENTI**,
tel: 5280 848, e-post: orenti@hot.ee

- Liturgia ärajäämise korral toimub aseteenistus
- Koguõise jumalateenistuse ärajäämise korral toimub lugejateenistus
- Pihisalasust toimetatakse Liturgia sees, ja/või preestriga kokkulepitud ajal
- Muid salasusi toimetatakse preestriga kokkulepitud ajal

SISUKORD:

Isa Orenti läkitus.....	2-3
Pühade elulood:.....	4-5
Lugeja kirjutab.....	6-7

Oktoobrikuu kroonika.....	8
Teated.....	9-11
Palju aastaid.....	11
Novembrikuu jumalateenistused.....	12-15

Aleksandri Sõnumeid saab tellida paber- või veebikujul

Tellimishind aastaks on 150 eesti krooni. Oma tellimissoovist teata toimetusele. EAÕK Tartu pühade Aleksandrite koguduse arveldusarve Hansapangas on **22 101 141 8473** (selgitus: *Aleksandri Sõnumid*).

EAÕK Tartu pühade Aleksandrite kogudus

Koguduse vaimulik: MUNKPREESTER ORENTI,

tel: 5280 848, e-post: orenti@hot.ee

Kogudusevanem: Ireneus Jakoby, 5563 6444, emmaus@hot.ee

Koguduse postiaadress: PK 99 Vanemuise 1, 51003 TARTU, EST

Kiriku aadress: Sõbra 19a, 50107 TARTU

Koguduse telefon: 5202 317

Arveldusarve Hansapangas: 22 101 141 8473

ALEKSANDRI SÕNUMID

ISSN 1736-2822

E-posti aadress: sassi.kokutus@mail.ee, tel: 5202 317

Postiaadress: PK 99 Vanemuise 1, 51003 Tartu, Est